

2006.

2006. jún 6.

Furkó Zoltán irodalomtörténész tartott előadást az Éghajlat irodalmi kávéházban csütörtökön este egy ma is kevésbé ismert magyar írónőről, a százharminc esztendeje született Tormay Cécile-ről, akit 1937-ben Anatole Francé Nobeldíjra terjesztett föl.

Furkó Zoltán emlékeztette a hallgatóságot arra, hogy Magyarországon az elmúlt század első évtizedeiben kiemelkedően tehetséges írónők alkottak. Mollinár Gizella, Török Sophie jelentős élet - művére a feledés homálya borult, Kaffka Margitról pedig méltatlanul kevés szó esik a mai magyar irodalomtörténetben. Tormay Cecilé (1876-1937) a kiváltképpen elfeledettek közé tartozik. Az írónő Budapesten született, falun nevelkedett. Anyanyelvi szinten beszélt németül, franciául, angolul, olaszul, írásai az első pillanatban feltűnést keltettek, az avatottak nyomban felismerték a kifinomult úrhölgyben a senkihez sem hasonlító tehetséget. A két esztetorténész, Szerb Antal és Halász Gábor, valamint Horváth János és Hankiss János a stílusművészet, a lélektan, a történelmi hitelesség nagymestereként írtak róla, s a magyar iroda-

lom élvonalában helyezték el. „Kevés férfival találkoztam a világirodalomban, aki oly kevés eszközzel tud életet adni embereknek és dolgoknak, mint Tormay Cecilé” - írta Anatole Francé az Emberek a kövek között című első regényéről a mű francia és német fordításának megjelenése után.

Furkó Zoltán előadásában az igaztalan feledésre is magyarázatot adott. A Bujdosó könyv című kétkötetes regényében Tormay Cecilé nemcsak a Tanácsköztársaságról, hanem Károlyi Mihály 1918. október 31-én elkezdődött öszirózsás forradalmáról is megírja, hogy Magyarország lassú, kitartó nagy romlásának első állomásai voltak. A baloldali irodalmi körök és a hozzájuk lojális sajtó már a harmincas években rágalomhadjáratot indított az írónő lejáratására. Ezek a módszerek, a suba alatti híresztelések és a sajtóban nagy feltűnéssel megjelentetett, majd

Előadás az elfeledett Tormay Cécile-ről

Írta: Magyar Nemzet

2006. június 06. kedd - Módosítás: 2006. június 06. kedd

halkan visszavont igaztalan vádak Furkó Zoltán előadása szerint a mai ember számára is kísértetiesen ismerősek. A kiemelkedően érzékeny tehetség a hazugságok, igaztalan vádak súlya alatt összeroppant, s megnyert rágalmozási perek után, a Nobel-díj közelségében halt meg egy szívszanatóriumban.

PÓSA ZOLTÁN